

Poliisihallituksen lausunto julkisen hallinnon tiedon laatukriteereistä

1 Johdanto

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Poliisihallituksen lausuntoa julkisen hallinnon tiedon laatukriteereistä. Ehdotus tiedon laatukriteereistä edistää yhtenäistä kansallista tiedon laadun todentamista, kuvausta ja arviointia sekä tukee hallitusohjelman tietopolitiikan tavoitteita.

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö on julkaistu lausuntopalvelussa ja lausuntojen määräaika on 4.10.

2 Laatukriteerikokonaisuus ja sen vaikuttavuus

2.1 Miltä laatukriteerikokonaisuus vaikuttaa?

Poliisihallitus pitää ehdotettua laatukriteeristöä hyvin laadittuna. Laatukriteeristö palvelee julkishallinnon organisaatioita tiedon tuottajina ja lisäksi myös tiedon käyttäjiä eri tarkoituksissa.

Valtionhallinnossa tietoa ja dataa kerätään valtavat määrät eri tarkoituksiin ja tietoa ylläpidetään ja käytetään hyvin erilaisilla ja eri teknologioilla toteutetuissa järjestelmissä. Tämä aiheuttaa sen, että tietoa on hyvin paljon ja se voi olla hyvinkin eri laatuista eikä välttämättä yhteismitallista. Tästä syystä rakenteinen tuotettu tieto yhteisillä laatukriteereillä ja mittareilla parantaisi tiedon laatua, yhteentoimivuutta, analysointia ja käyttöä.

Tämän tyyppisiä laatukriteeristöjä ja mittareita voidaan myös käyttää tietojohdamisen kypsyytason arviointiin.

2.2 Kuinka hyvin laatukriteerit ja mittarit tukevat yhteismitallisia tiedon laadun tunnistamista ja siitä keskustelemista julkishallinnossa?

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan rakenteisilla tiedoilla, joihin sovelletaan ehdotuksessa olevia laatukriteereitä ja mittaristoja saadaan hyvin tuotettua yhteismitallista tietoa käytettäväksi.

Hyvänä asiana nähdään myös se, että yhteiset laatukriteerit ja mittarit ovat osaltaan ohjaamassa tiedon keruun menetelmiä ja mm. sitä miten ja mitä tietoa kannattaa (ml. metatiedot) tallentaa sekä missä muodossa. Tämä edistää varsinkin yhteentoimivuutta.

2.3 Missä yhteyksissä laatukriteeristön mukainen yhteinen tiedon laadun tunnistaminen ja määrittely tukisi julkishallinnon tiedon hyödyntämistä ja avaamista?

Laatukriteeristön mukainen tieto on todennäköisesti niin laadukasta ja yhdisteltävissä olevaa, että myös yritykset uskaltavat hyödyntää sitä liiketoiminnissaan, mikäli tietoja avataan yksityisten toimijoiden käyttöön. Esimerkiksi markkinatutkimuksissa ja menekkiennusteissa tai vähittäiskauppojen sijoitusvaihtoehtoja tutkittaessa (väestötilastot ja kuntien maankäyttösuunnitelmat ja rakennuslupatiedot). Laatukriteeristön mukaisen tiedon yhdisteltävyys on todennäköisesti myös niin hyvää, että tieteellinenkin tutkimus hyötyy siitä.

2.4 Miten hyvin laatukriteeristö ja mittaristo toimisi tiedon laadun parannuksen tukena pidemmällä tähtäimellä?

Poliisihallitus arvioi, että mikäli ehdotettuja laatukriteereitä ja mittareita aletaan soveltamaan, niin jatkossa saataisiin helpommin vertailukelpoista tietoa käytettäväksi, jota voidaan mitata samalla tavalla.

Poliisihallitus pitää myös hyvänä, että suunniteltaessa tällaista kansallista yhteentoimivuuden edistämistä, otetaan samalla myös huomioon kansainvälinen näkökulma (ISO 25012). Tällöin tuotettua tietoa voidaan entistä paremmin hyödyntää mm. koko ajan laajentuvassa kansainvälisessä tiedonvaihdossa.

3 Tiedon käyttäjän tulokulma laatukriteeristöön ja mittaristoon

3.1 Miltä tiedon laatukriteerien ja mittarien kokonaisuus vaikuttaa tiedon käyttäjän näkökulmasta?

Poliisihallituksen näkemyksen mukaan ehdotus voisi tukea hyvin tiedon käyttäjän näkökulmaa. Kun julkishallinto tuottaa laadukasta ja tietyt kriteerit täyttävää aineistoa, niin tiedon saatavuus ja yhdisteleminen paranee entisestään. Tämä näkyisi esim. tilastoissa ja tutkimuksissa.

Poliisi toimii tiedon käyttäjänä lukuisissa eri tehtäväkokonaisuuksissa, joissa tiedon kerääminen tapahtuu monista eri lähteistä. Tästä syystä ehdotuksessa olevat tiedon laadun kriteerit ja mittarit tukisivat poliisin keräämän tiedon hyödyntämistä ja tehostaisivat sen käyttöä.

Tiedon käyttäjän näkökulmasta laatukriteereissä voisi olla tärkeää näkyä tieto siitä, mitkä ovat olleet tiedon keruun parametrit (esim. historiatietona), jotta tiedon oikea tulkinta ja hyödyntäminen voidaan taata.

3.2 Tuottaako se riittävän kuvan yksittäisen tietoaineiston laadusta sen käyttäjän tueksi?

Poliisihallituksen mukaan lopullinen varmistus riittävydestä saadaan vasta, kun kriteeristö ja mittaristo otetaan käyttöön. Lähtökohdat ovat kuitenkin lupaavat ja ehdotuksessa on otettu huomioon myös muitakin kuin laatuun liittyviä metatietojoukkoja, kuten tietoaineiston kuvailuun liittyviä tietoja.

4 Tiedon tuottajan tulokulma laatukriteeristöön ja mittaristoon

4.1 Miltä laatukriteerien ja mittarien käyttöönotto tiedon avaamisen yhteydessä vaikuttaisi tiedon tuottajan näkökulmasta?

Ei lausuttavaa.

4.2 Mitä laatukriteerien ja mittarien käyttöönotto tiedon tuottajan näkökulmasta edellyttäisi?

Poliisihallituksen mukaan tiedon laatukriteerit ja mittaristot on hyvä antaa suosituksena. Poliisin kokoisessa organisaatiossa tehtäväkenttä, jossa dataa kerätään sekä asiakasrajapinta ovat todella laajat.

Tästä syystä laatukriteeristön ja mittareiden käyttöönotto tulisi tapahtua pitkän siirtymäajan puitteissa, jolloin ne voitaisiin mahdollisesti ottaa käyttöön pääsääntöisesti vasta tulevissa tietojärjestelmissä. Takautuvasti näiden toiminnallisuuksien toteuttaminen jo olemassa oleviin tietojärjestelmiin, varsinkin tässä laajuudessa, olisi jo resurssienkin takia hyvin haastavaa.

5 Laatukriteeristön ja mittariston hallinta

5.1 Millaiset tehtävät ovat mielestäsi laatukriteeristöä ja mittaristoa ylläpitävän ja kehittävän tahon tärkeimmät tehtävät?

Tunnistaa kriteeristöön ja mittareihin kohdistuvat muutostarpeet ja niiden toteuttaminen. Julkishallinnon eli tiedon tuottajien ja tiedon käyttäjien (ml. yksityinen sektori) aktiivinen vuoropuhelu, jolloin laatukriteereitä ja mittareita voidaan kehittää tehokkaasti ja tarpeen mukaan. Tunnistetaan myös uusien teknologiaratkaisuiden tarjoamat mahdollisuudet laatukriteeristön ja mittareiden kehittämisessä.

Laatukriteerien ja mittareiden muutosten hallinta, eli dokumentoidaan miten ne ovat muuttuneet ajan myötä, jotta voidaan ymmärtää ja tulkita aiemmin kerättyä ja mitattua tietoa ja dataa oikein.

5.2 Minkälaista tukea ja koordinaatiota odotat tältä taholta?

Poliisihallituksen näkemys on, että tässä vaiheessa on vaikea tunnistaa kaikkia niitä tukitarpeita, joita tämän kriteeristön ja mittariston käyttö edellyttäisi. Laatukriteeristön ja mittariston käyttöönotto ja implementointi voisi olla sellainen, johon organisaatioissa tarvitaan tukea.

5.3 Millainen verkostotoiminta edistäisi laatukriteeristön ja mittariston käyttämistä ja kehittämistä parhaiten?

Säännönmukainen verkostotoiminta, joka voisi olla järjestetty toimialoittain esim. tutkimuslaitokset, turvallisuusviranomaiset ja kunnat jne. erikseen.

Poliisijohtajan sijainen,
poliisiylitarkastaja

Janne Paavola

Ylitarkastaja

Mikael Rihtniemi

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Poliisi 04.10.2021 klo 12:45. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaa-
mosta.

Liitteet

Kirjoita tähän

Jakelu

Kirjoita tähän tai valitse Muut toiminnot - Jakelu, Tiedoksi, Läsnä

Tiedoksi

Kirjoita tähän tai valitse Muut toiminnot - Jakelu, Tiedoksi, Läsnä